

कुक्कुटस्त्वृजुतनूरुहाङ्गुलि-

स्ताम्रवक्त्रनखचूलिकः सितः ।

रौति सुस्वरमुषात्यये च यो

वृद्धिदः स नृपराष्ट्रवाजिनाम् ॥ १ ॥

यवग्रीवो यो वा बदरसदृशो वापि विहगो

बृहन्मूर्धा वर्णैर्भवति बहुभिर्यश्च रुचिरः ।

स शस्तः सङ्ग्रामे मधुमधुपवर्णश्च जयक-

न शस्तो यो ऽतो ऽन्यः कृशतनुरवः खञ्जचरणः ॥ २ ॥

कुक्कुटी च मृदुचारुभाषिणी

स्निग्धमूर्तिरुचिराननेक्षणा ।

सा ददाति सुचिरं महीक्षितां

श्रीयशोविजयवीर्यसम्पदः ॥ ३ ॥

इति श्रीवराहमिहिरकृतौ बृहत्संहितायां कुक्कुट-
लक्षणं नाम त्रिषष्टितमो ऽध्यायः ॥ * ॥

स्फटिकरजतवर्णो नीलराजोविचित्रः

कलशसदृशमूर्तिश्चारुवंशश्च कूर्मः ।

अरुणसमवपूर्वा सर्पपाकारचित्रः

सकलनृपमहत्त्वं मन्दिरस्थः करोति ॥ १ ॥

अञ्जनभृङ्गश्यामतनुर्वा

विन्दुविचित्रो ऽव्यङ्गशरीरः ।